

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens: S2023/02208

Vår referens: 23-11524

Remissyttrande; Ds 2023:23 Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för PTS ett samlat ansvar inom området för post och elektronisk kommunikation. Myndigheten har till uppgift att främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer, inbegripet att se till att samhällsomfattande tjänster finns tillgängliga, och att främja tillgången till ett brett urval av elektroniska kommunikationstjänster. Vidare ska myndigheten främja utbyggnaden av och följa tillgången till bredband och mobiltäckning i alla delar av landet. Myndigheten ska särskilt verka för att målen för funktionshinderspolitiken uppnås inom myndighetens ansvarsområde. PTS ska bland annat se till att viktiga tjänster inom områden som telefoni, internet och post finns tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Med utgångspunkt i myndighetens verksamhetsområde har PTS följande synpunkter på förslaget.

Generella synpunkter

PTS har inga generella synpunkter i sak på de förslag som lämnas i promemorian.

Specifika synpunkter

PTS lämnar nedan specifika synpunkter om texter i promemorian som rör tillgång till elektroniska kommunikationsnät och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

4.2 Svårigheter att etablera och driva vårdverksamhet i glest befolkade områden

I promemorian (s. 58) konstateras att läget i glest befolkade områden kompliceras ytterligare av faktorer som ligger utanför hälso- och sjukvårdssektorn, till exempel mobiltäckning.

När det gäller täckning av elektroniska kommunikationsnät i Sverige vill PTS nyansera bilden som ges i promemorian. I princip samtliga hushåll i byggnader utanför statistisk tätort (glesbygd) har möjlighet att på kort tid och utan särskilda kostnader skaffa bredbandsabonnemang som medger minst 10 Mbit/s, dvs. grundläggande internet, även kallat funktionell tillgång till internet. Underlag från PTS mobiltäcknings- och bredbandskartläggning 2022 (PTS-ER-2023:13) visar att endast ett fåtal hushåll i glesbygd saknade sådana möjligheter i oktober 2022. I vissa områden kan det dock behövas en riktad antenn på byggnaden¹ för att uppnå tillräcklig kvalitet på uppkopplingen. Hushåll som saknar tillgång till 10 Mbit/s kan ansöka hos PTS om att få stöd. PTS uppdrag är att se till att hushåll och företag som saknar tillgång till telefoni och grundläggande internet får sådan tillgång.² PTS vidtar flera åtgärder för att se till att alla som efterfrågar grundläggande internetuppkoppling också får det.

5.3 Det behövs fler åtgärder för att säkerställa tillgång till jämlik vård i hela landet, i synnerhet i glest befolkade områden

I promemorian (s. 114 f.) refereras en studie enligt vilken sannolikheten att patienten skulle känna sig trygg i ett virtuellt hälsorum, som förutsätter en digital mognad, var lägre i de fall där patienten hade lägre självförtroende vad gällde den egna förmågan att hantera sin hälsa. Det anges att dessa personer visserligen kunde anse att själva rummet var av värde, men de kände sig inte trygga med teknologin. Det omvända ansågs gälla för vissa äldre patienter, som kunde uppskatta teknologin men ifrågasatte värdet av ett virtuellt hälsorum jämfört med ett fysiskt läkarbesök. Vidare nämns att en annan komponent som bidrog till en positiv upplevelse var om patienten fick hjälp med teknologin vid behov.

PTS håller med om att digital mognad samt vid behov hjälp med teknologin i användningen av virtuella hälsorum är nödvändigt. I sammanhanget vill PTS även nämna specifikt att inte bara digital mognad utan även universell utformning, dvs. tillgänglighet och användbarhet för alla

¹ <https://www.pts.se/sv/privat/telefoni/mobil-telefoni/tackning/>

² <https://www.pts.se/sv/privat/internet/bredband/pts-atgarder-for-att-ge-hushall-och-foretag-tillgang-till-grundlaggande-internetuppkoppling-och-telefoni/>

oavsett behov och funktionsförmåga, är en viktig parameter för att satsningarna för jämlik vård med hjälp av digitalisering ska nå önskat resultat.

5.4 LOL och LOF med tillhörande förordningar ska upphävas

Det anges på s. 117 i promemorian att digitala vårdmöten och egenmonitorering kräver en adekvat utrullning av fiber och mobilnät. Det hänvisas till en rapport om olikheter beroende på bosättningsort. I sammanhanget nämns att regeringen under 2023 satsar 1,3 miljarder kronor på stöd till bredbandsutbyggnad i hela landet.

I fråga om täckning av elektroniska kommunikationsnät hänvisar PTS till sin kommentar ovan om avsnitt 4.2. När det gäller bredbandsstöd kan PTS tillägga att myndigheten ansvarar för administration av stödet. Mer information om detta finns på PTS webbplats.³

Detta yttrande har beslutats av stabschefen Annica Viksten. Stabsrådgivaren Maria Wieslander var föredragande.

³ <https://pts.se/sv/bransch/internet/bredbandsutbyggnad/bredbandsstod/sok-bredbandsstod-2023--senast-28-augusti/>